

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

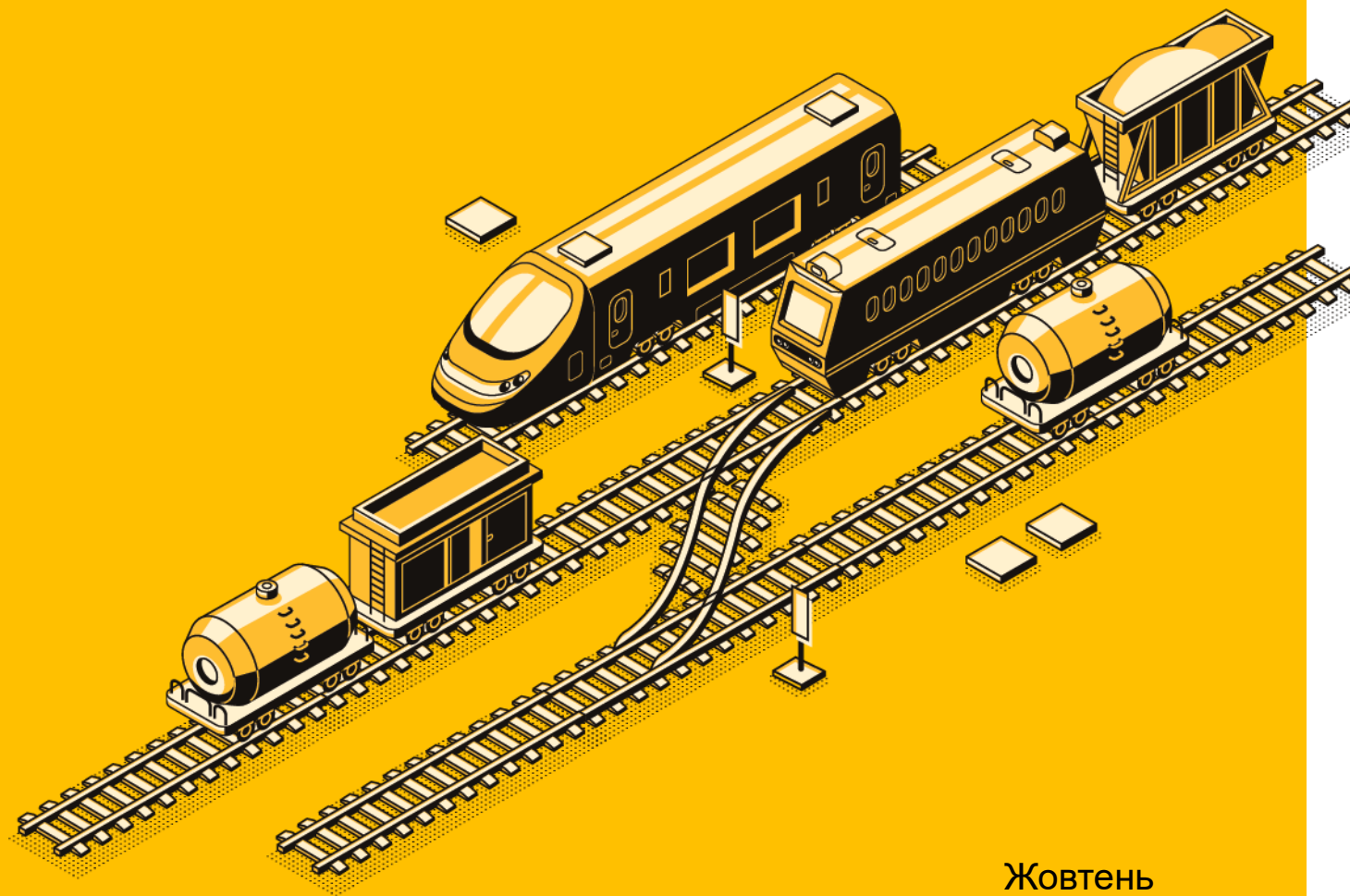

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

Проект закону про залізничний транспорт України:

трансформація системи
державного управління і
ринку управління і
перевезень залізничних

*Доповідь для VI Міжнародної
виставки «RailExpo»
(24.10.2024)*

Жовтень
2024

ОСНОВНІ ВИКЛИКИ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА СЬОГОДНІ:

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

- **Монопольне становище** АТ «Укрзалізниця» як єдиного залізничного перевізника, непрозорість її витрат та фінансових потоків;
- **Відсутність приватних інвестицій** через монополію УЗ, що призводить до стрімкого старіння основних фондів галузі (ступінь їх зносу перевищує 80 %);
- **Відсутність конкуренції**, що призводить у тому числі до відсутності в АТ «Укрзалізниця» мотивації покращувати якість своїх послуг;
- **Додаткове фінансове навантаження Укрзалізниці соціальними функціями** держави (перевезення пільгових категорій пасажирів, перевезення пасажирів в приміському сполученні за тарифами, що значно нижчі за собівартість тощо);
- **Перехресне субсидування** як пасажирських перевезень за рахунок вантажних, так і перевезення одних видів вантажів за рахунок інших.

Головна мета прийняття Закону – відкриття конкурентного ринку залізничних перевезень, виконання вимог для вступу України в ЄС.

Також від прийняття Закону очікуються такі позитивні зміни:

- залучення інвестицій, насамперед приватних, необхідних для підтримання в належному стані та модернізації виробничо-технічної бази залізниць;
- покращення якості обслуговування пасажирів (в т.ч. за рахунок конкуренції);
- підвищення рівня безпеки на залізничному транспорті та сумісності залізниць України із залізницями ЄС;
- створення стійких механізмів фінансування надання послуг із суспільно важливих перевезень пасажирів;
- забезпечення прозорості роботи АТ «Укрзалізниця».

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ЧИННА СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Регулювання ринку залізничних перевезень

Немає, оскільки немає ринку залізничних перевезень. Частково функції регулятора (в частині затвердження тарифів) виконує Мінінфраструктури

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

ПРОПОНОВАНА СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

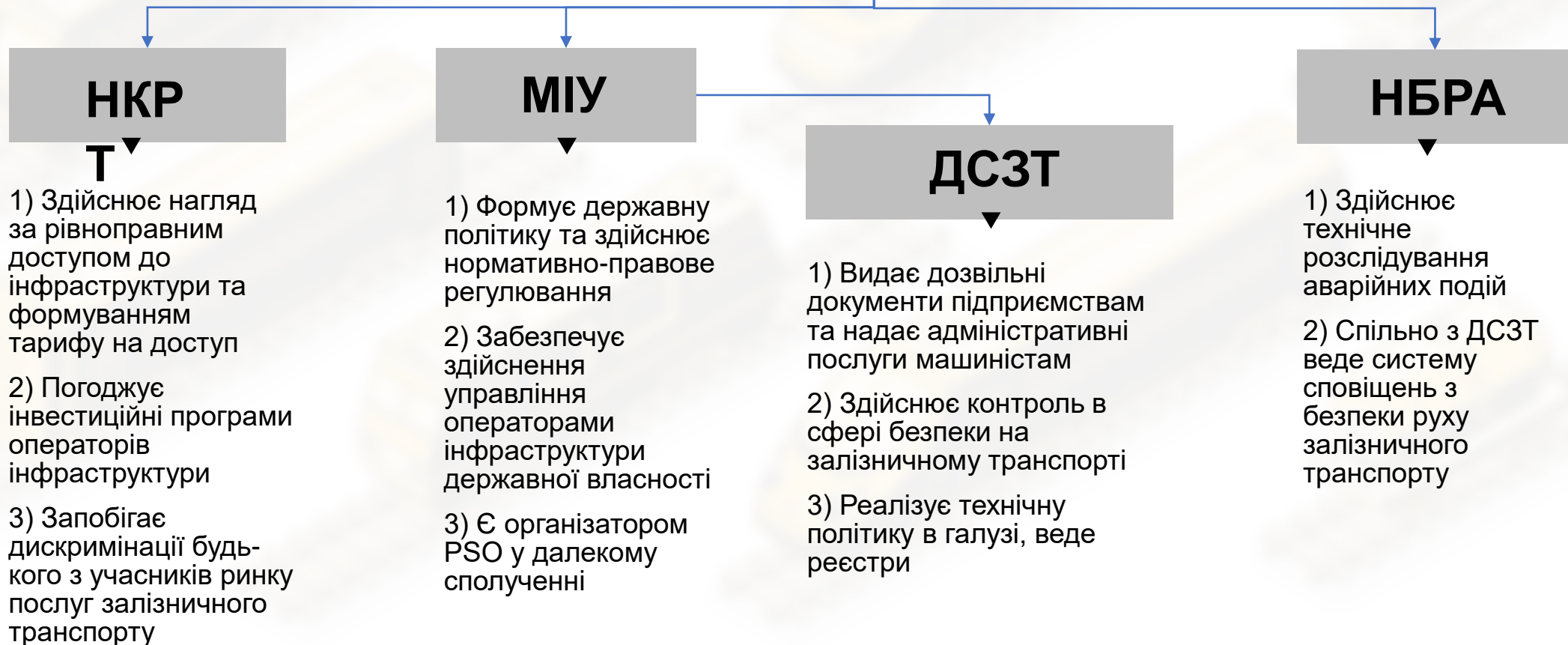
СИСТЕМА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ВІДПОВІДНО ДО ПРОЄКТУ ЗАКОНУ

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

СТРУКТУРА РИНКУ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВІДПОВІДНО ДО ПРОЄКТУ ЗАКОНУ

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

ОПЕРАТОРИ (Надають доступ до інфраструктури/окремих об'єктів)

Оператори інфраструктури
(може бути більше ніж один)

Оператори об'єктів
обслуговування

Володільці
під'їзних колій

ПЕРЕВІЗНИКИ (будь-якої форми власності)

Пасажирські перевізники

Вантажні перевізники

«ДОПОМІЖНІ» СУБ'ЄКТИ РИНКУ (надають окремі послуги операторам/перевізникам)

Підприємства, що здійснюють
ТО та ремонт рух. складу

Виробники залізничної
продукції

Навчальні
центри для
машиністів

Оператори
рухомого складу

КЛІЄНТИ

Пасажири

Заявники, в т.ч. організатори PSO

Вантажовласники

ОПЕРАТОРИ ОБ'ЄКТІВ ОБСЛУГОВУВАННЯ - НОВИЙ СУБ'ЄКТ РИНКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

- В проекті Закону, відповідно до оновленої Директиви ЄС 2012/34, **вперше виокремлено послуги об'єктів обслуговування як потенційно конкурентний ринок** (надавати такі послуги зможе як оператор інфраструктури, так і будь-яка інша компанія, яка володіє об'єктом обслуговування чи надає в його межах одну чи декілька **додаткових / допоміжних** послуг з доступу до інфраструктури).
- **Об'єктами обслуговування** згідно законопроекту є об'єкти залізничного транспорту, призначені для надання **додаткових** (наприклад, вантажні термінали, сортувальні станції, інфраструктура, що надає доступ до морських чи річкових портів тощо) та/або **допоміжних** послуг (наприклад, послуги з продажу квитків на пасажирських вокзалах та станціях).
- На операторів об'єктів обслуговування, як і на оператора інфраструктури, поширюватиметься вимога надавати **додаткові** послуги **будь-якому клієнту на недискримінаційній основі** в разі відсутності конкурентних у ринкових умовах альтернатив та за наявності технічної можливості (надання допоміжних послуг здійснюватиметься виключно на ринкових засадах, проте також на недискримінаційній основі).

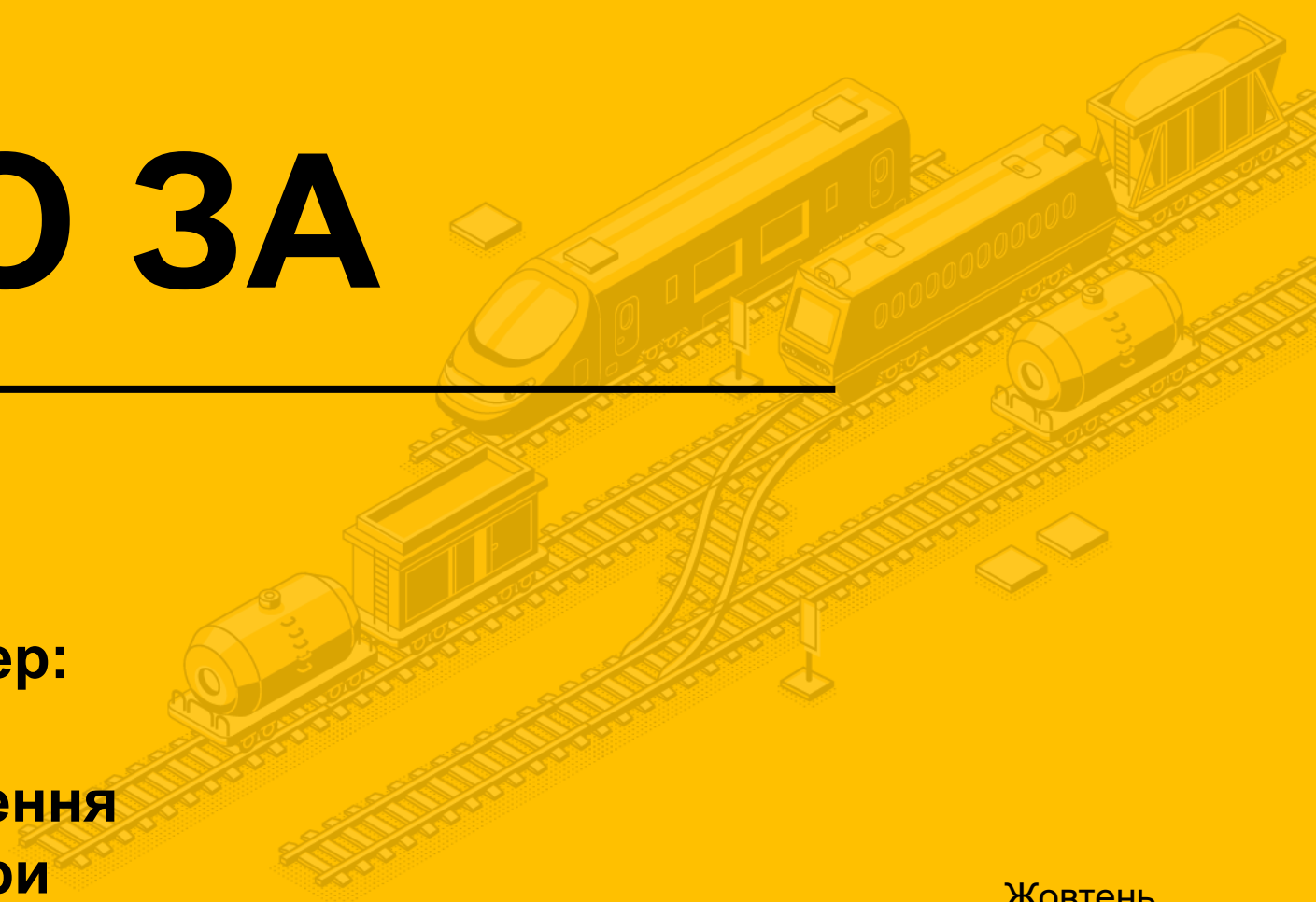
КОМАНДА
ПІДТРИМКИ
ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РЕФОРМ

МІНІСТЕРСТВО
ВІДНОВЛЕННЯ
розвитку громад, територій
та інфраструктури

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

Роман Мельниченко
Старший проєктний менеджер:
залізнична інфраструктура
Команди підтримки відновлення
та реформ Мінінфраструктури

Жовтень
2024